

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 222/2020-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. mája 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4 T 52/2018 z 25. mája 2019 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 To 119/2019 z 27. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2020 elektronicky doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú sťažovateľ elektronicky doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 10. marca 2020. Podania doručené ústavnému súdu

v elektronickej podobe sťažovateľ ústavnému súdu doručil v listinnej podobe 12. marca 2020. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 52/2018 z 25. mája 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 119/2019 z 27. novembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný vinným zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo bol odsúdený podľa § 221 ods. 3 s použitím § 38 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Podľa § 51 ods. 1 a 2 Trestného zákona okresný súd výkon trestu podmienene odložil a sťažovateľovi uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe piatich rokov.

2.1 Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu v neprospech sťažovateľa ako obžalovaného prokurátor podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a sťažovateľa odsúdil podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 4 a 8 Trestného zákona, § 39 ods. 1 a 3 písm. e) Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona krajský súd zaradil sťažovateľa na výkon trestu odňatia slobody do ústavu ma výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti podrobne uvádza rozhodné skutočnosti priebehu skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Zdôrazňuje, že sa cíti nevinný a napadnutým rozsudkom okresného súdu neprávom odsúdený za skutok, ktorý nespáchal. Porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 sťažovateľ vidí v postupe okresného súdu, ktorý rozhodol o jeho vine a treste na hlavnom pojednávaní, ktorého sa nezúčastnil ani

on a ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neprítomnosť včas ospravedlnil. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa proti napadnutému rozsudku okresného súdu neodvolal.

4. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu ním označených práv, zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu a vec vrátil do štádia predsúdneho konania na ďalšie konanie, keďže podľa názoru sťažovateľa vyjadreného v ústavnej sťažnosti k porušeniu jeho základných práv dochádzalo už v tomto štádiu.

5. Sťažovateľ v súlade s § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zároveň navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

5.1 Návrh na vydanie dočasného opatrenia spočívajúceho v odložení vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti bližšie neodôvodnil.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

14. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

15. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

16. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu absentujú konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv a slobôd (odôvodnenie ústavnej sťažnosti, pozn.).

16.1 Ústavný súd zároveň konštatuje, že v danom prípade nie je vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu, ako aj k napadnutému rozsudku krajského súdu splnená podmienka povinného právneho zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní

pred ústavným súdom, splnenie ktorej je nevyhnutné na to, aby na ústavnom súde mohlo byť vedené konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

17. Ústavný súd dodáva, že podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

18. V danom prípade ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie uvedených nedostatkov (kvalifikované doplnenie odôvodnenia ústavnej sťažnosti a predloženie plnomocenstva) z dôvodu, že aj v prípade, ak by sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, ktorá by spĺňala všetky zákonom ustanovené náležitosti, a zároveň by bol v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, stále by tu existoval dôvod na jej odmietnutie.

18.1 Taký dôvod by bol vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu daný podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť, keďže podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. V danom prípade mal sťažovateľ k dispozícii riadny opravný prostriedok – odvolanie proti výroku o vine a treste vo svoj prospech, ktoré mu na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, ktoré však sťažovateľ nepodal, čím nevyužil možnosť domáhať sa ochrany svojich práv spôsobom, ktorý mu priznáva zákon.

18.2 Zároveň platí, že by ústavná sťažnosť musela byť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskoreného podania. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu totiž vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského sudu bol sťažovateľovi doručený 7. januára 2020, preto v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde lehota dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti v danom prípade uplynula 7. marca 2020. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odoslaná a ústavnému súdu elektronicky

doručená 9. marca 2020 a v listinnej podobe doručená 12. marca 2020. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

19. Pretože predmetná ústavná sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (uvedený dôvod je primárny, a teda pre podstatu rozhodnutia určujúci).

20. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v celom rozsahu, ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite sa ústavný súd nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu